

NIEUWSBRIEF

maart 2025

Agenda

ZONDAG 2 MAART – KRAAM MET THEMA ‘VOORJAARSPLANTEN’

Zondagmiddag 2 maart van 13.30 tot 15.30 uur staat de kraam van IVN-KNNV Assen weer bij het Duurzaamheidscentrum in het Asserbos. Deze keer organiseert de ‘Plantenwerkgroep’ de activiteiten bij de kraam. Iedereen is van harte welkom om te komen kijken. Er is een leuke activiteit voor kinderen en je kunt kennismaken met leden van de Plantenwerkgroep. Zij vertellen wat er door het jaar heen georganiseerd wordt en hoe je daaraan mee kunt doen.

Datum: Zondag 2 maart van 13.30 tot 15.30 uur

Waar: Duurzaamheidscentrum Assen, Bosrand 2, 9401 SL Assen

Deelname: Gratis

DINSDAG 11 MAART – LEZING DOOR BOOMEXPERT SIMEN BRUNIA

Wat zijn veteranenbomen en wat zijn boomgasten? Natuurorganisatie IVN-KNNV Assen heeft boomexpert Simen Brunia uitgenodigd voor een presentatie om vanuit een andere blik naar bomen te kijken. De lezing is op dinsdagavond 11 maart om 19.30 uur in het Duurzaamheidscentrum in het Asserbos.

Veteranenbomen zijn oude bomen, die vaak vol zitten met holtes en gaten. De laatste jaren komt er steeds meer oog voor de ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarde van deze bomen. Brunia vertelt aan de hand van foto's over de kenmerken van veteranenbomen.

Bomen zorgen niet alleen voor zuurstof en schaduw, maar zijn ook gastheer voor bijvoorbeeld insecten en zwammen. Vaak beschouwen we dat als schadelijk. Brunia ziet zwammen en insecten als boomgasten. Hij legt uit welke bijzondere boomgasten er zijn en wat hun relatie met bomen is.

Simen Brunia beheert de website bomenbieb.nl, een onlinebibliotheek met veel informatie over boomsoorten in Nederland, determinatiekenmerken, ziektes en ecologie.

Het bijwonen van de lezing kost € 2,50 voor leden van IVN-KNNV en € 5,00 voor niet-leden.

Datum & tijd: Dinsdag 11 maart 2025 van 19.30 uur tot ongeveer 21.30 uur

Locatie: Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2, 9401 SL Assen

Kosten: € 2,50 voor leden IVN-KNNV en € 5,- voor niet-leden (contant of pin)

Aanmelden: activiteiten@ivnassen.nl

ZATERDAG 15 MAART - START TUINSEIZOEN NL-DOET

Het tuinseizoen begint dit jaar op zaterdag 15 maart met de start van NL-Doet.

We verzamelen in de kantine van de Gemeente in het Duurzaamheidscentrum.

Ik ben aanwezig vanaf 9.00 uur. Na een kop koffie of thee met een plak koek beginnen we om 10.00 uur.

We werken tot ongeveer 12.00 uur.

We kunnen nog wel wat hulp gebruiken om de tuin weer op orde te maken. Heb je nog 1 x in de 2 weken een paar uurtjes over en vind je het leuk om in de tuin te werken dan ben je altijd welkom. Kun je slechts een enkele keer helpen is dat ook prima, er is genoeg te doen. Tuingereedschap en andere materialen zijn aanwezig. Let wel, je kan vies worden, trek dus passende kleding en schoenen aan.

De locatie is Bosrand 2 te Assen.

Je kunt je opgeven via de link [Voorjaarschoonmaak DCA-tuin | NLdoet](https://www.nldoet.nl/activiteit/voorjaarschoonmaak-dca-tuin) (<https://www.nldoet.nl/activiteit/voorjaarschoonmaak-dca-tuin>).

Na afloop staat er een lunch klaar in de kantine. Heb je vragen dan kun je me mailen via geke.kooistra@hotmail.com

Geke Kooistra
Coördinator DCA-tuin

DINSDAG 1 APRIL – JAARVERGADERINGEN KNNV EN IVN ASSEN

De besturen van KNNV en IVN Assen nodigen hierbij leden en donateurs uit voor de Jaarvergadering op dinsdag 1 april om 19.30 uur in het Duurzaamheidscentrum (Bosrand 2 in Assen). De agenda en de stukken voor de Jaarvergadering ontvangt u ongeveer 2 weken van te voren via de mail. IVN vergadert in de Bosrandzaal, dat is tegenover het restaurant gelegen. KNNV vergadert in het restaurant.

Na de pauze gaan we gezamenlijk verder met een interessante lezing over:

Amfibieën en reptielen in Drenthe door Johan Scheeres. Johan is lid van de werkgroep amfibieën en reptielen van IVN - KNNV Assen.

Indien u vervoer naar de vergadering nodig heeft, kunt u dat kenbaar maken bij Herman Spoelstra (secretaris@ivnassen.nl of 06-18609607).

ZONDAG 6 APRIL – KRAAM MET THEMA ‘VOGELS’

Wil je een vogelnestkastje maken? Kom zondag 6 april tussen 13.30 tot 15.30 uur naar de kraam van IVN-KNNV Assen bij het Duurzaamheidscentrum in het Asserbos. Het thema van de kraam is ‘Vogels’ en er liggen allerlei boeken, folders en zoekkaarten over vogels klaar. Kinderen kunnen zelf een bouw pakket voor een nestkastje in elkaar zetten. In de kraam staan ook opgezette vogels om na te tekenen. Vrijwilligers van de Vogelwerkgroep en van de Nestkastjeswerkgroep zijn aanwezig om de activiteiten te begeleiden en al je vogelvragen te beantwoorden.

Het maken van een nestkastje kost € 5,- (betalen kan contant of via pin) en alleen hiervoor is aanmelden nodig via activiteiten@ivnassen.nl.

Datum: Zondag 6 april van 13.30 tot 15.30 uur

Locatie: Duurzaamheidscentrum Assen, Bosrand 2, 9401 SL Assen

ZATERDAG 24 MEI & 21 JUNI – JEUGDBEGELEIDERSCURSUS

Weet jij nog hoe het voelt om languit op je rug in het bloemrijke gras te liggen en naar de wolken te staren? Om over smalle paadjes te struinen en ‘heksensoep’ te brouwen? Helaas spelen kinderen steeds minder buiten en missen zo het contact met de natuur. Gun jij de kinderen van nu betekenisvolle ervaringen in de natuur? Waardevolle momenten waar ze op latere leeftijd aan terug kunnen denken? Kinderen hebben creatieve denkers en enthousiaste doeners nodig. Mensen die hart hebben voor de natuur en deze beleving graag door willen geven. Begeleid jij al kinderactiviteiten en zoek je (nieuwe) handvatten en methoden? Of staat het organiseren ervan op je wensenlijstje? Meld je dan aan voor de IVN Jeugdbegeleiderscursus.

Voor wie is de cursus bedoeld?

Voor **IVN-leden** in de provincie **Groningen** en **Drenthe** die het leuk vinden om kinderen (6-12 jaar) tijdens natuuractiviteiten de natuur van dichtbij te laten beleven. Het maakt daarbij niet uit of je zelf veel of weinig natuurkennis hebt. Het maximum aantal cursisten is 25. Wil je meedoen, wacht dan niet te lang met aanmelden.

Heb je vooraf nog vragen, neem dan contact op met Linda Prosé (l.prosé@ivn.nl).

Inhoud van de cursus

Je leert iets over natuur, maar dat is niet het belangrijkste... We gaan vooral bezig met didactiek.

Hoe breng ik mijn boodschap over? Hoe sta ik voor de groep? Wat is natuurbeleving? Welke andere werkvormen dan ‘vertellen’ zijn er? Hoe ga ik om met verschillende leeftijden in één groep? Hoe kan ik differentiëren? En hoe geef ik mijn eigen draai aan een (bestaande) excursie?

Data: zaterdag 24 mei + 21 juni 2025

Locatie: Duurzaamheidscentrum Assen

Tijd: 09.30 - 15.30 uur (inloop 09.15 uur)

Kosten: € 25,- p.p. (inclusief lunch)

Aanmelden: vóór 11 mei 2025 – Aanmelden:

<https://www.ivn.nl/provincies/drenthe/aanmelden-jeugdbegeleiderscursus-op-24-mei-21-juni-2025/>

Verslagen

VERSLAG WINTERZWAMMENWANDELING

Op zaterdag 8 februari was er voor de tweede keer een winterzwammenwandeling georganiseerd door de Werkgroep Paddenstoelen van IVN-KNNV afdeling Assen. Op vrijdag hadden 6 leden de route al “voorgelopen”, ze hadden een tracject van circa 2 kilometer uitgezocht waar de nodige zwammen te zien waren.

De tweeëntwintig deelnemers werden in twee groepen van elk 11 personen gesplitst, één groep geleid door Frank

Winterhoutzwam – Foto: Ria Ippen

Huisman, de ander Jeroen Onrust. Beide gidsen werden vergezeld door toekomstige gidsen, die zo de kunst konden afkijken.

De zeer geïnteresseerde deelnemers hebben ruim 30 verschillende soorten gezien, het was daarom een zeer geslaagde excursie.

Ria Ippen (Werkgroep Paddenstoelen)

Foto: Ria Ippen

Vermiljoenhoutzwam – Foto: Ria Ippen

VERSLAG LEZING “WILDE BESTUIVERS” – MARCO TANIS

Op donderdagavond 20 februari werd door bioloog en insectenkenner Marco Tanis van de Werkgroep Insecten een boeiende lezing gegeven over de twee grootste groepen wilde bestuivers, wilde bijen en zweefvliegen. Hierbij lag de nadruk op de in Assen en omgeving voorkomende soorten. Marco heeft hier de laatste jaren maar liefst 137 soorten van aangetroffen. Deze zorgen samen voor het overgrote deel van de bestuiving van planten. Hij vertelde de ruim twintig aanwezigen onder andere over de verschillen tussen deze twee groepen, de leefwijzen, de voortplanting en het gedrag. Ook de gevaren voor deze belangrijke insecten kwamen aan de orde, zoals insecticiden, verstedelijking maar ook natuurlijke vijanden zoals de krabspin. Een leuke uitspraak van Marco was dat je wilde bijen als “vegetarische wespen” zou kunnen zien zijn omdat het gedrag van deze twee soorten op elkaar lijkt behalve het soort voedsel.

Foto: Frank Huisman

Snorzweefvlieg gepakt door een spin – Foto: Frank Huisman

Otter heeft natte natuur rond Hoogeveen ontdekt

■ Bevers kunnen problemen veroorzaken in Zuid-Groningen

Dassenwerkgroep Zuid-Drenthe vergaderde onlangs in de Vredehorst in Hoogeveen. We hadden Cindy de Jonge uitgenodigd voor een lezing over otters en bevers. Cindy is regiocoördinator Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) in Groningen en Drenthe voor de bever en de otter.

HERO MOORLAG

Deze dieren zijn in onze natuur uitgezet en doen het goed. Wat de bever betreft soms te goed. Dat geeft problemen bij mensen die aan het water wonen. Hun bomen worden door bevers omgeknaagd. Voor hun vacht, vet en staart waren bevers ooit van groot belang voor kleding en medicijnen. „Keizer Napoleon bezat 120 hoeden, allemaal gemaakt van beverbont“, vertelt De Jonge.

Toen in Europa het aantal bevers sterk was teruggelopen door vangst, gingen bevertrappers naar Canada en Amerika om daar bevers te vangen. Geen beter bont dan beverbont. The Hudson's Bay Company bezat het monopolie van de bonthandel in Amerika.

Beverkanalen

„Bevers veranderen het landschap en daaraan moeten we wennen. Ze

zetten de natuur naar hun hand.“ Dat is te zien aan de enorme dammen die bevers bouwen. Achter de dam ontstaat een meertje. De beek krijgt een heel ander aanzien. Op de oevers worden bomen en wilgenstruiken bewerkt met de vlijmscherpe voortanden. Bevers moeten knagen, hun tanden moeten slijten, anders groeien ze door.

De lekkerste takken worden onder water naar de burcht gebracht. De aanleg van beverkanalen is een wonder. Het zijn uitgegraven en uitgeknaagde smalle watergangen. De bever gebruikt ze om ver van de oever gelegen voedselbronnen te bereiken. Hij moet immers een wintervoorraad aanleggen. Door beverkanalen krijgt het waterrijke landschap een heel andere vorm.

In Zuid-Groningen heeft dat tot problemen geleid. De Jonge liet op een kaart een rode risicostrook zien. Hier is zoveel schade door bevers bij particulieren en ondergraven dij-

Moederdas met bijna volwassen jong.

FOTO'S HERO MOORLAG

ken, dat men ze wegvangt en elders, waar voldoende ruimte is, uitzet. Dat is eindig. Op een gegeven moment is afschot de enige optie in deze strook.

Otter bij Nijstad

Van december tot en met april organiseert Sovon Vogelonderzoek een landelijke ganzen- en zwanentelling. Ik tel drie gebieden en eindig tegen 12.00 uur, na een telling in de

Molenhoek bij Echten, bij de Nijstad. Dichtbij de brugsluis zag ik een groot dier in de berm. Het bleek een mannetje otter te zijn. Ik wist niet dat een otter zo groot kon zijn. Groter dan een das? Das en otter zijn de grootste marterachtigen in ons land. In ieder geval heeft de otter Hoogeveen bereikt.

Helaas is, net als bij de das, het verkeer de grootste bedreiging. Enkele jaren geleden werden drie leden

van de dassenwerkgroep op een zogeheten 'shitdag' door De Jonge bijgepraat over spraint (uitwerpselen) van otters. Verschillende potjes met spraint gingen rond. Het ruikt zoetig of naar salmiak. Toen het veld in en onder bruggen over het Oude Diep en bij de Oude Kene gezocht. Ja hoor, spraint van otters.

Oude Diep

De otter heeft de natte natuur van Pesserma-Noord, Oude Kene, Oostering en meer plekken langs het Oude Diep gevonden. Een van onze leden plaatste een wildcamera onder een brug. Een nachtelijke nieuwsgierige otter kwam prominent in beeld. Overdag vind je daar sporen en spraint. In spraint zitten vissschubben en graten. Tijdens de lezing liet De Jonge niet alleen een otter en een bever zien, maar ook uitwerpselen van deze dieren.

Otter en bever hebben Drenthe ontdekt en breiden zich gestaag uit. Dassen zijn in de negentiger jaren uitgezet. Kreeg elk vrouwtje rond 2010 nog vier jongen, nu is dat een uitzondering. De werkgroep constateert dat de huidige dassenstand stabiel is. Er komen niet meer dassen bij.

Mannetje otter bij de brugsluis.

Bever, Mimbrava.

Wees welkom in de kraamkamer van moeder natuur, maar houd je aan de regels

PAULIEN ZOMER

Op het moment dat ik dit stukje type, kijk ik vanachter mijn bureau naar winterwonderland: door sneeuw is alles prachtig wit. Toch begint over amper twee weken de meteorologische lente en niet lang daarna het broedseizoen. Hiervoor wordt door Het Drentse Landschap en andere natuurbeheerorganisaties de periode van 15 maart tot 15 juli aangehouden.

Het is een tijd waarin ons prachtige Drentse landschap ontwaakt en zich voorbereidt op nieuw leven, groei en verwondering, maar ook een tijd waarin de natuur extra kwetsbaar is. Bij Het Drentse Landschap geloven we dat natuurbehoud en natuurbeleving hand in hand gaan.

Door bewust en respectvol om te

Nest wilde eend. FOTO PAULIEN ZOMER

gaan met onze omgeving, kunnen we ervoor zorgen dat de Drentse natuur ook voor toekomstige genera-

ties een bron van verwondering blijft. Het naleven van regels is niet bedoeld om ons plezier te beperken, maar om ervoor te zorgen dat we nog lang van haar schoonheid kunnen genieten.

Extra alert

Ik wil graag benadrukken dat iedereen van harte welkom is om te genieten van onze natuurterreinen, ook tijdens het broedseizoen. Er gaat niets boven een wandeling door de natuur. Toch willen we jullie vragen om tijdens deze periode extra alert te zijn op de kwetsbaarheid van de natuur.

Overal bouwen vogels nesten, zoeken reeën een rustige plek voor hun kalfjes en leggen kikkers en padden hun eitjes in het water. We begrijpen de verleiding om van geboorte paden af te wijken voor die perfecte foto of om zeldzame flora

Pasgeboren reekalf. FOTO JOHAN VOS

en fauna van dichtbij te bekijken. Toch is het cruciaal om te onthouden dat we gasten zijn in hun leef-

omgeving. Door de regels na te leven, zorgen we ervoor dat de kraamkamer van Moeder Natuur een veilige plek blijft waar nieuw leven kan floreren.

Gasten in de kraamkamer

Dit betekent dat we op de paden blijven, onze honden aangelijnd houden en geen verstoring veroorzaken. Kleine verstoringen kunnen grote gevolgen hebben. Een grutto die opvliegt door een loslopende hond, kan zijn nest wel 20 minuten verlaten, wat fataal kan zijn voor de kuikens. Een reekalfje dat door mensen is aangeraakt kan verstoten worden door de moeder. Dus trek erop uit, verwonder je en geniet van al het moois dat onze provincie te bieden heeft. Maar onthoud: we zijn gasten in de kraamkamer van Moeder Natuur. Laten we er samen voor zorgen dat we die met respect behandelen.

EINDE NIEUWSBRIEF

Kopij voor de volgende nieuwsbrief vóór 26 maart 2025 sturen naar:

nieuwsbriefivn-knnv@ivnassen.nl

Graag met vermelding van het onderwerp van uw kopij

KNNV afd. Assen
Secr. Henk Blouw
secr_assen@assen.knnv.nl

redactie
Theo de Grijs
Wouter Reckman

IVN Assen
Secr. Herman Spoelstra
secretaris@ivnassen.nl

Vertrouwenspersonen KNNV
<https://knnv.nl/over-knnv/knnv-organisatie/>

Vertrouwenspersonen IVN Assen
<https://www.ivn.nl/afdeling/assen/>